

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Bucsuta Község Önkormányzata

2018-2023

Türr István Képző és Kutató Intézet
Cím: 1054 Budapest, Széchenyi u. 14.
Telefon: 06-1-882-3454
email: ugyfelszolgalat@tkki.hu
web: www.tkki.hu
Felnőttképzési nyilvántartási szám: 01-0790-04
Intézményi akkreditációs lajstromszám: AL 0008

**MAGYARY
PROGRAM**

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	13
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	29
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	39
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	44
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	48
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	50
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	50
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	51
1. A HEP IT részletei.....	51
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	51
A beavatkozások megvalósítói	52
Jövőképünk.....	53
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	55
3. Megvalósítás.....	61
A megvalósítás előkészítése	61
A megvalósítás folyamata.....	61
Monitoring és visszacsatolás.....	63
Nyilvánosság	63
Érvényesülés, módosítás.....	64
4. Elfogadás módja és dátuma	65

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Bucsuta Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Bucsuta egy zalai kisközség, melynek lakosai mindig arra törekedtek, hogy a falu épüljön, szépüljön akár társadalmi munkában is. A lakosság összefogására nem lehet panasz, mindent megtesznek azért, hogy a település igazodjon a kor követelményeihez. Hagyományőrző csoportunk sikereinek részesei a Gondozási Központ gondozottjai is, hiszen aktívan részt vesznek a csoport munkájában. Az itt folyó kulturális munkát sok nagyközség is megirigyelhetné.

Önkormányzatunk igyekszik kulturális és sportolási lehetőséget biztosítani a község lakói számára. A falu népesség megtartó erejéhez szükség van az infrastruktúra fejlesztésére és a község meglévő intézményeinek felújítására. Az Önkormányzat mindent elkövet, hogy a lakosság igényeihez és a lehetőségekhez mértén kielégítse az itt élők szükségleteit.

Községünkben nincs sem általános iskola, sem óvoda, ezért számunkra kötelező feladat, hogy mindent megtegyünk azért, hogy az időskorúak méltó megbecsülése mellett a felnövekvő nemzedék is megtalálja helyét településünkön. Ehhez kapcsolódóan a falugondnok feladatát többek között a gyermekek óvodába, iskolába szállítása Bucsutara.

Szervezetek

A bucsutai Önkéntes Tűzoltó Egyesület már az 1940-es évektől működik. Elmondhatjuk, hogy a tűz megelőzése, oltása mellett fontosnak tartják, hogy aktívan részt vegyenek községünk közéletében, közösen munkálkodjanak azon, hogy a lehetőségekhez mértén fejlődjön e szép természeti környezetben lévő település.

22 éve a falu aktív lakóiból megalakult a Hagyományőrző Csoport, akik magukra vállalták a helyi népdalkincs, a hagyományok, munkaszokások, népszokások összegyűjtését, felelevenítését.

A községben Vöröskeresztes Alapszervezet is működik. Fő tevékenysége: egyedülálló időskorúak és a beteg gyermekek segítése.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Nem bejegyzett szervezetünk az Ifjúsági Klub, amely lehetőséget ad a fiataloknak a közös programok megvalósítására.

Történelem

Az első írásos említést 1289-re teszik Bachita névvel. A mai formáig több változata ismert (1320: Bazytha, 1360: Bachta, 1364: Bachytha, 1524: Bwchytha, 1542: Bochyta, 1576: Bacsita, 1696: Borcsita, 1720: Bocsuta, 1790: Butsota, 1796: Bucsuta). A név eredetére vonatkozó egyik nézet szerint a szláv Bratislav személynév származékként tünteti fel. Az elnevezések ideje bizonyítja, hogy folyamatosan lakott hely volt. 1541-ben orosztónyi és bakonaki nemesek familiárisaikkal együtt kirabolták.

A községtől északra levő dombos terület a törökfutás előtt lakott volt. A régi erdő kivágásakor sok templomi kincset, csontvázakat, téglák és kőmaradványokat találtak ott. A község határ környékén több meleg vízű forrás található.

1576-ban a török - több más faluval együtt - felégette. Valószínű, hogy Kanizsa török uralma alatt lakatlan hely volt, a lakosság az erdőbe vagy más településre menekült. Az elpusztasodott helyet a terület új urai megpróbálták benépesíteni. Az Eszterházyak levéltárában található egy telepítő levél 1694-ből, ekkor hét negyed telek volt itt hét családdal és egy zsellérral. A népesség csak lassan nőtt, még 1710-ben is prédiúm volt.

A Mária Terézia-féle urbárium kiadásakor herceg Eszterházy Miklós herceg tulajdonában volt a település. Ekkor a községhez már szőlőhegy is tartozott. 1777-ben Bánokszentgyörgy filiája, 13 jobbágy lakta. Ekkor csak haranglába volt a helységnek. Az oktatást a bánokszentgyörgyi tanító látta el.

1786-ban az alsólendvai uradalomhoz tartozott. A bárány és méhtizedet természetben adták. 1793-ra a lakosság 343 főre csökkent majd ezt követően gyarapodásnak indult. 1796-ban a falu 62-házában 469 római katolikus lakos élt. Az uradalmi erdőt makkoltatás és épületfa kitermelés céljára hasznosították emellett a községnek volt pálinkafőzdéje és 568 hold irtásföldje.

1802-ben már 438 lakosa volt. 1828-ban 62 házat és 469 római katolikus lelket írtak össze. Bucsuta elemi iskolája 1868-ban létesült. 1910-re már 374-en tudtak írni és olvasni. Megélhetésük fő forrása az állattartás volt, amely az erdei élethez kapcsolódott. Megélhetést jelentett az 1940-es évekig a szövés-fonás is. A múlt századtól volt a falunak két-három szénégetője, akik eladásra égették a szenet. Laktak az erdőben vesszőabroncs és faszindelykészítők is. Az olajmezők feltárása, az olajipar fellendülése óriásit lendített a lakosság anyagi helyzetén. Mód nyílt arra, hogy terményeiket Bázakerettyén értékesítsék.

Szociológiai jellemzők

1949-ben 145 lakóházban 664-en éltek. Erdészlak külterületi lakott helynek 14 lakosa volt. 1962-re csökkent a lélekszám, a 150 házban 586 személyt számoltak össze. Külterületen 12-en laktak három házban. 1970-re így alakult a népességszám: 139 lakóház, 478 személy. 1997-ben a lakások száma már csak 124. A közösség népességének alakulása az előregedés miatt mutat csökkenő tendenciát. Elmarad a fiatal és a közép korosztály arányának növekedése, magas az inaktívok száma az aktív lakónépességhez viszonyítva.

Az iskolák államosításakor osztatlan elemi iskolája volt a településnek mely később részben osztott lett. Egy tanteremben két tanító oktatott. 1953-ban építettek új iskolát és tanácsolházat is. A gyermeklétszám csökkenése miatt 1965-ben megszűnt a felső tagozat, de az alsósok a hetvenes évek végéig Bucsután tanultak. Ma már nincs oktatási intézmény a faluban. A gyerekek Bucsutara járnak óvodába és iskolába.

A településen élők túlnyomó részben római katolikus vallásúak. A vallási élet gyakorlására a harangláb helyett kápolnát építettek az 1970-es évek végén.

A háziorvosi ellátás, fogorvosi ellátás és a védőnői szolgálat Bucsutaon található.

Az infrastrukturális hálózatból egyedül a szennyvízcsatorna kiépítése nem valósult meg egyenlőre. Bucsutának kövezett útja 1958-tól van. 1960-ra az utak és az utcák kiépítettsége 60%-os volt. A belterületi önkormányzati kezelésű utakat 1992-ben sikerült aszfaltburkolattal ellátni. 1961 óta van autóbusz közlekedése a településnek. 1959-ben vezették be a villanyt, 1982-ben közvilágítási rekonstrukció valósult meg korszerű nátrium lámpás világítással.

A településen 1946-tól vezetékes gázzal fűtenek. A lakások 80%-a vezetékes ivóvízzel ellátott, a bevezetésre 1989-ben került sor.

A gazdasági életben napjainkra egyetlen meghatározó elem maradt, a kincstári erdőket kezelő Zalaerdő Rt amely jelentős munkaerőigényével megélhetést biztosít a községben lakók egy részének. A községi határ érintetlensége és a nagyfokú erdősültség jó élőhelyet biztosít az erdei és mezei vadállománynak, mely jó alapot ad a vadgazdálkodási és vadásztatási feltételekhez, amelyet üzemi keretek között szintén a Zalaerdő Rt. jogosult gyakorolni. Bucsuta vadgazdálkodási területe beletartozik a "gímszarvas génbank rezervátum"-ba.

Bucsuta megemlékezik világháborús hőseiről. Található a községben I. világháborús emlékhely, I. és II. világháborús emlékoszlop. A második világháborúsban 20 lakóját veszítette el a kis falu.

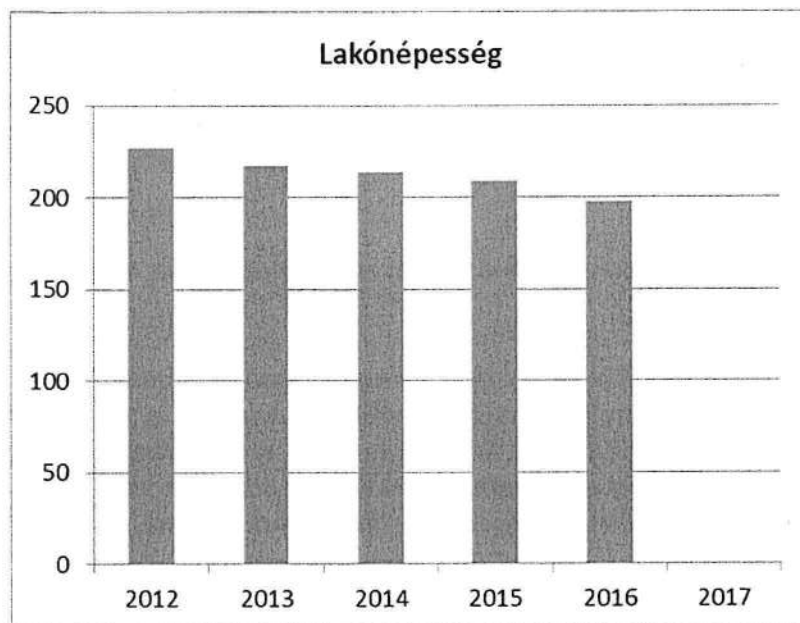
1996-ban a Zalai Madártani Egyesület madártani sáttortábort szervezett két turnusban, amely tevékenység hagyománnyá vált

2013. január 1-től a Bánokszentgyörgyi Közös Önkormányzati Hivatal látja el hat település közigazgatási feladatait.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	227	
2013	217	95,6%
2014	214	98,6%
2015	209	97,7%
2016	198	94,7%
2017	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

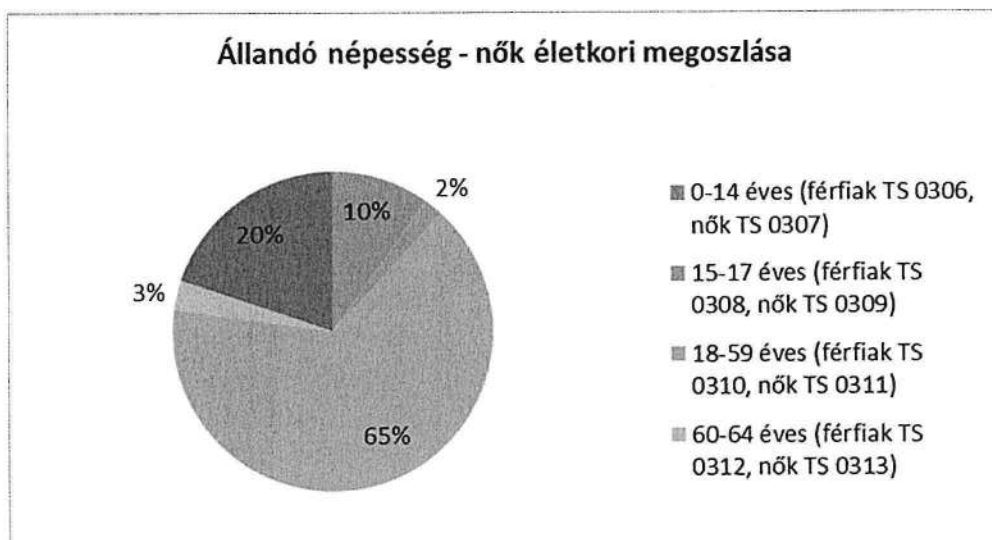

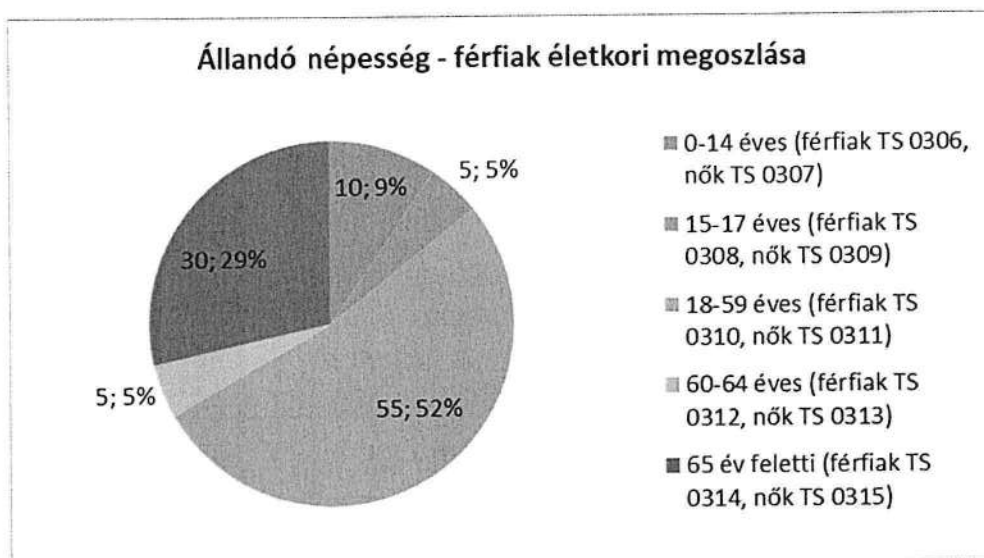
Bucsuta község lakónépessége a vizsgált időszakban kis mértékben, de folyamatosan csökken.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	101	105	206	50,97%	49,03%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			6	2,91%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	10	10	20	4,85%	4,85%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	2	5	7	0,97%	2,43%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	66	55	121	32,04%	26,70%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	3	5	8	1,46%	2,43%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	20	30	50	9,71%	14,56%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

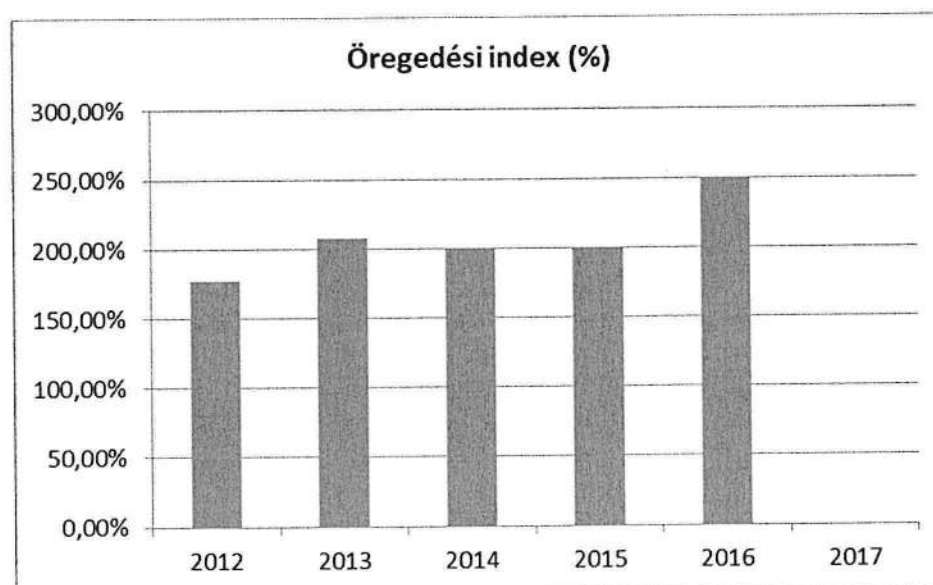

Az országos statisztikai adatoknak megfelelően Bucsután összességében magasabb a nők száma mint a férfiaké. A táblázatból egyértelműen látható, hogy 65 év felett a legjelentősebb a nők számának előnye. Ez egyértelműen a megélhető életkor hosszára vezethető vissza.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	55	31	177,42%
2013	52	25	208,00%
2014	48	24	200,00%
2015	48	24	200,00%
2016	50	20	250,00%
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

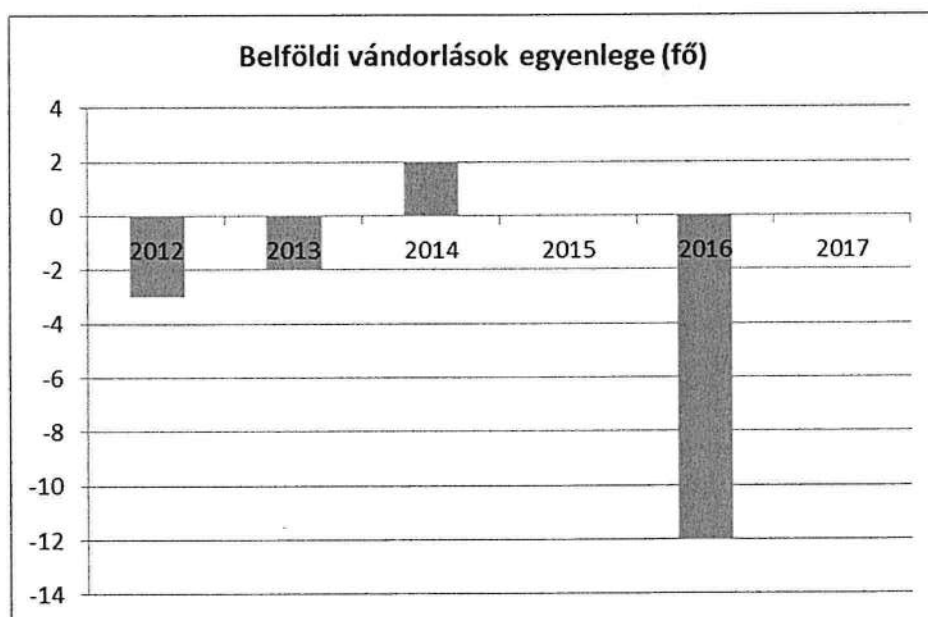

A teljes vizsgált időszakban a 65. évüket betöltöttek száma jelentősen meghaladta a 14 év alatti lakosok számát. Ez egyértelműen mutatja az előregedést a település esetében.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	2	5	-3	-13,2
2013	3	5	-2	-9
2014	3	1	2	9,01
2015	n.a.	1	-	-4,59
2016	1	13	-12	-58,25
2017	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

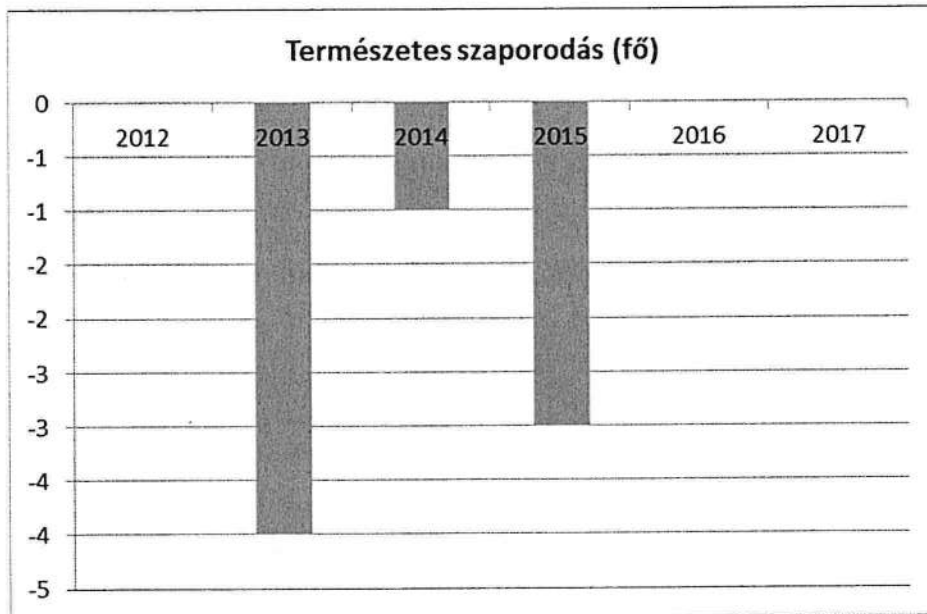

A 2014. év kivételével minden évben az elvándorlók száma meghaladta a bevándorlók számát.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élvezületek száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	2	2	0
2013	2	6	-4
2014	3	4	-1
2015	3	6	-3
2016	1	1	0
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

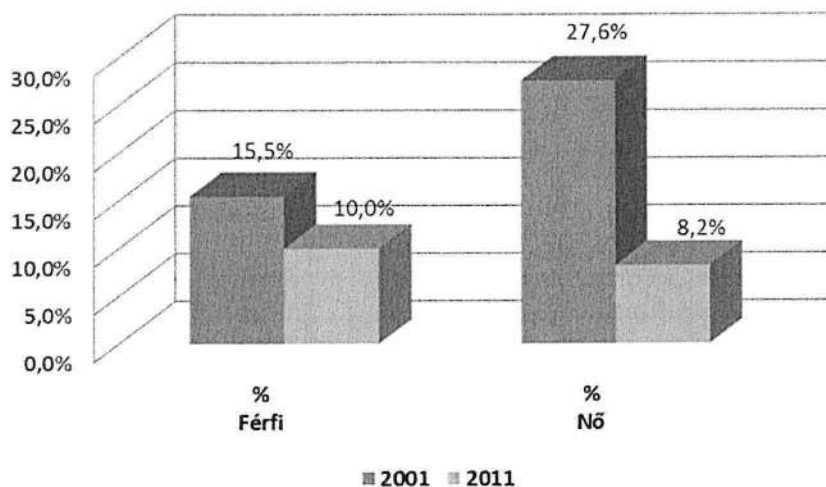
Az élve születések száma folyamatosan csökken a településen ezzel egyidőben a halálozások száma a vizsgált időszakban összességében jelentősen meghaladja a születések számát.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	84,5%	72,4%	15,5%	27,6%
2011	90,0%	91,8%	10,0%	8,2%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában

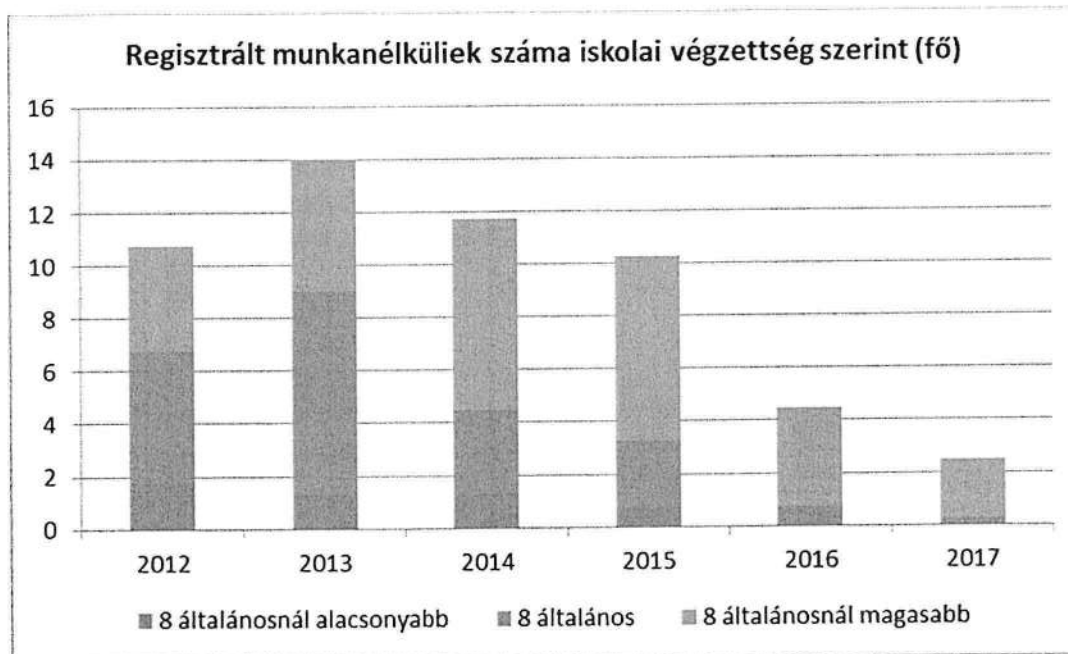

Elmondható, hogy a községben a 15 évesnél idősebb korosztály általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma a 2001. és 2011. évek közti időszakban átlagosan közel felére csökkent. Ennek oka, hogy az önkormányzat támogatásával lehetőség nyílt helyben a 8 általános megszerzésére.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	11	2	16,3%	5	46,5%	4	37,2%
2013	14	1	8,9%	8	55,4%	5	35,7%
2014	12	1	10,6%	3	27,7%	7	61,7%
2015	10	1	7,3%	3	24,4%	7	68,3%
2016	5	n.a.	#ÉRTÉK!	1	16,7%	4	83,3%
2017	3	n.a.	#ÉRTÉK!	0	10,0%	2	90,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2013. évet kivéve elmondható, hogy minden vizsgált szempontban csökkent a regisztrált munkanélküliek száma. Ez egyrészt a 2012. évben a START közmunkaprogram beindításának következménye, másrészt általános országos tendencia.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	n.a.	n.a.	-
2013	n.a.	n.a.	-
2014	n.a.	n.a.	-
2015	n.a.	n.a.	-
2016	n.a.	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Felnőttoktatásban, mely az általános iskolai végzettség megszerzésére irányult az érintett időszakban nem vettek részt a településről.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő) - (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	0	#####	#HIÁNYZIK		-		-	#HIÁNYZIK
2013	0	#####	#HIÁNYZIK		-		-	#HIÁNYZIK
2014	0	#####	#HIÁNYZIK		-		-	#HIÁNYZIK
2015	0	#####	#HIÁNYZIK		-		-	#HIÁNYZIK
2016	0	#####	#HIÁNYZIK		-		-	#HIÁNYZIK
2017	0	#####	#HIÁNYZIK		-		-	#HIÁNYZIK

Forrás: TelR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában az érintett időszakban nem vettek részt a településről.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Bucsuta Község Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Ennek eszközei a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden a településen élő állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Bucsuta település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia.

Minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,

támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Bucsuta Község Önkormányzatának képviselő-testületének az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő hatályban lévő rendeletei az alábbiak:

Bucsuta Község Önkormányzat képviselő-testületének 2/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról

Bucsuta Község Önkormányzatának 15/2004. (XI.24.) számú rendelete a felsőoktatási intézményekben tanuló bucsutai fiataloknak adható szociális ösztöndíj szabályairól

Bucsuta község Önkormányzatának 10/2010. (XII. 13.) számú rendelete a Falugondnoki Szolgálatról

Bucsuta község Önkormányzata 4/2018. (III. 27.) önkormányzati rendelete a Szociális Szolgáltató Társulás által fenntartott Gondozási Központ működési területén igénybe vehető szociális alapszolgáltatásokról és az utánuk fizetendő térítési díjakról

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A település hosszú távú jövőképe a fenntartható, élhető település elérése.

Középtávú stratégia célja a hátrányos helyzetűek segítése, pozitív diszkrimináció alkalmazása valamint az egyenlő esélyek biztosítása

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A település önállóan vesz részt a START közmunka programban.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Községünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi elítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

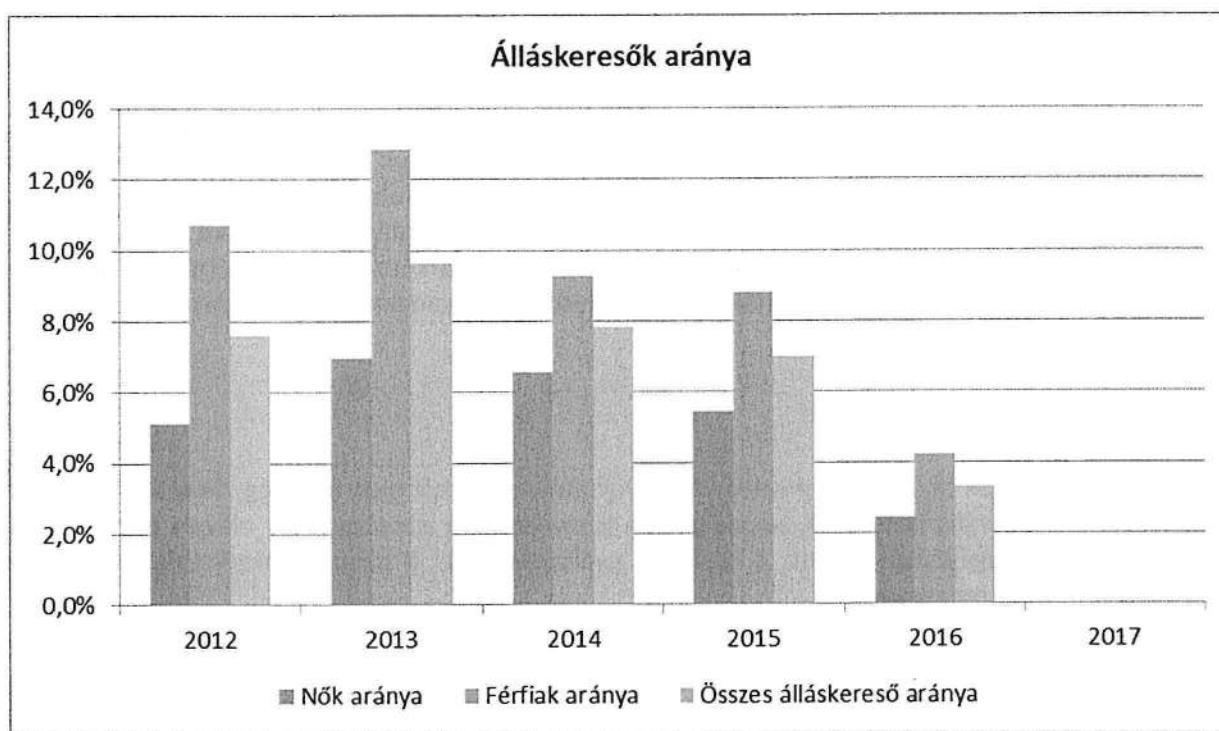
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskereső száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	78	63	141	4	5,1%	7	10,7%	11	7,6%
2013	79	66	145	6	7,0%	9	12,9%	14	9,7%
2014	80	70	150	5	6,6%	7	9,3%	12	7,8%
2015	78	68	146	4	5,4%	6	8,8%	10	7,0%
2016	71	65	136	2	2,5%	3	4,2%	5	3,3%
2017	n.a.	n.a.	-	2	-	1	-	3	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

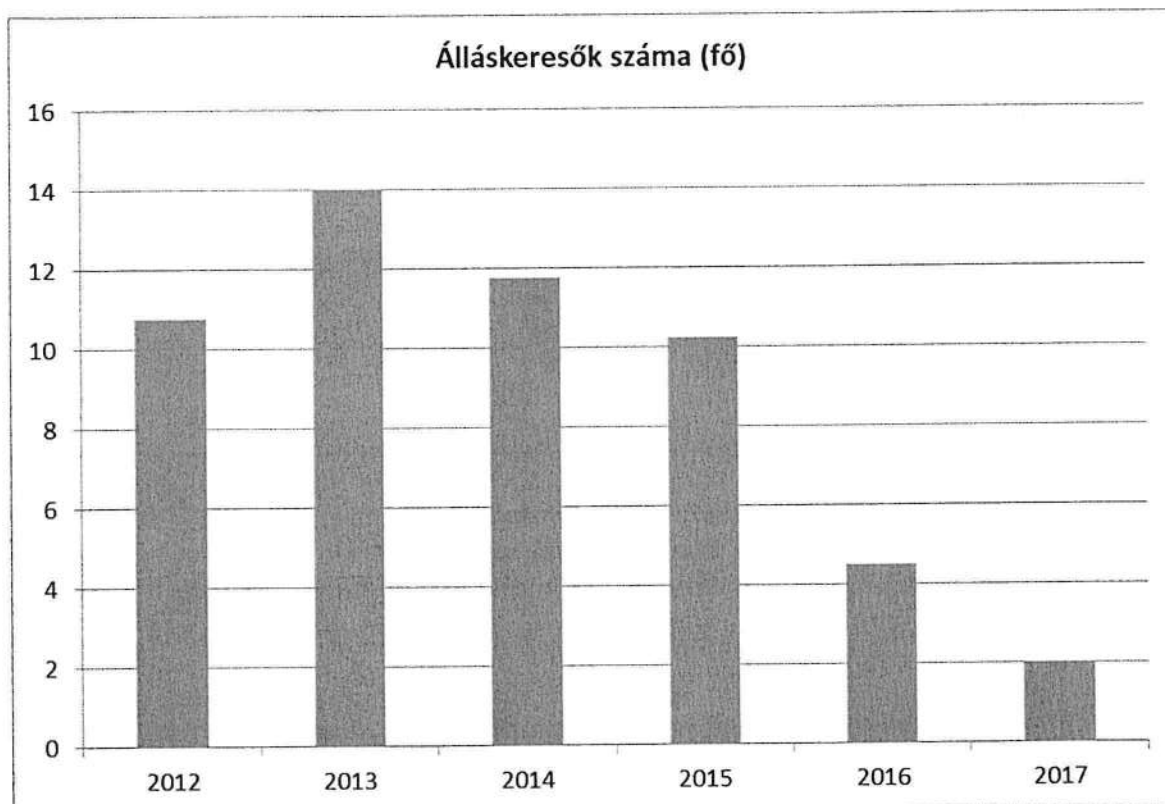
2013. évtől kezdődően az álláskeresők száma minden évben csökkent ezen belül a nemek aránya körülbelül változatlan.

**3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma
korcsoportok szerint**

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		11	14	12	10	5	2
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0	0	0	1	1	0
	%	0,0%	0,0%	2,1%	4,9%	11,1%	0,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	1	1	2	2	2	1
	%	4,7%	5,4%	12,8%	17,1%	33,3%	37,5%
25-29 év (TS 1004)	Fő	0	0	0	1	0	0
	%	0,0%	0,0%	2,1%	9,8%	5,6%	0,0%
30-34 év (TS 1005)	Fő	2	1	1	0	0	1
	%	18,6%	5,4%	4,3%	2,4%	0,0%	25,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő	4	4	4	3	1	0
	%	34,9%	28,6%	31,9%	24,4%	11,1%	12,5%
40-44 év (TS 1007)	Fő	1	4	2	2	0	0
	%	7,0%	26,8%	17,0%	19,5%	5,6%	12,5%
45-49 év (TS 1008)	Fő	1	1	2	1	1	0
	%	11,6%	8,9%	17,0%	7,3%	11,1%	0,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	0	2	1	1	0	0
	%	2,3%	12,5%	8,5%	4,9%	0,0%	0,0%
55-59 év (TS 1010)	Fő	1	1	0	1	1	0
	%	11,6%	8,9%	2,1%	7,3%	11,1%	12,5%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	1	1	0	0	1	0

	%	9,3%	3,6%	2,1%	2,4%	11,1%	0,0%
--	---	------	------	------	------	-------	------

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

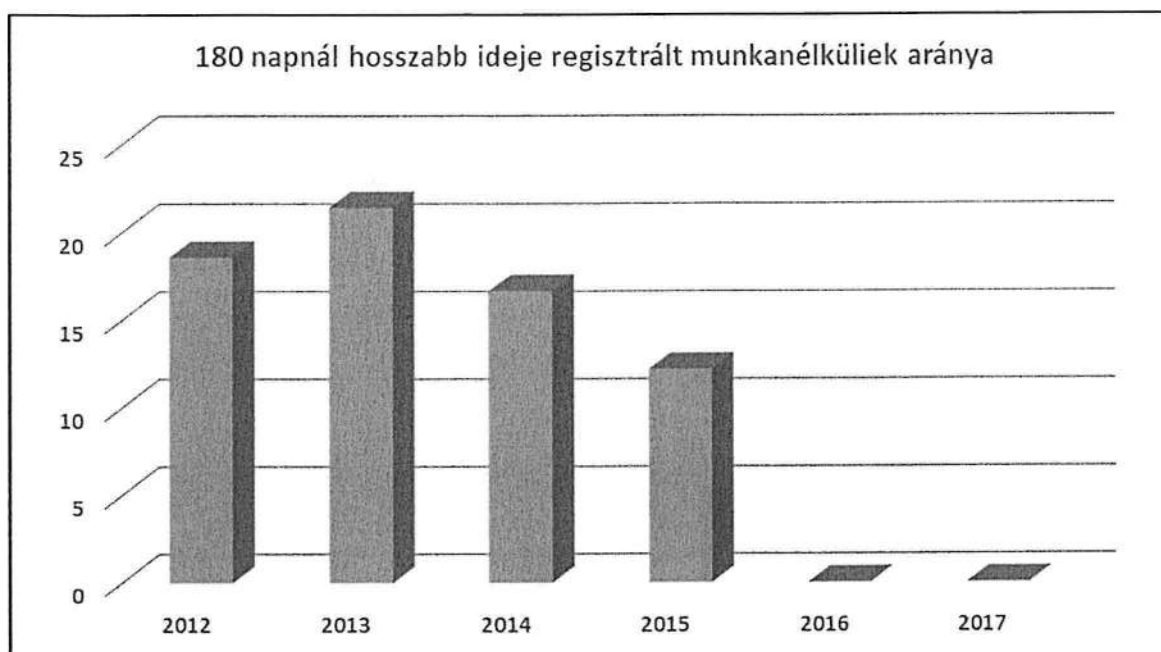

A regisztrált munkanélküliek száma 2013. évtől minden évben csökkent.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	19			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	21			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	17			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	12			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	n.a.			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	n.a.			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben munkanélküliek aránya 2013. évben volt a legmagasabb. 2014. évben jelentős javulás árt be. A 180 napnál régebben munkanélküliek csökkenésének egyértelmű oka a START közmunkaprogram beindítása, mely munkalehetőséget biztosított és biztosít jelenleg is valamint az országos tendencia.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület az önkormányzati rendeletébe épített be:

Az önkormányzati rendelet célja, a község lakossága szociális biztonságának megteremtése és megőrzése érdekében, meghatározza a helyi önkormányzat által biztosított egyes szociális pénzbeli és természetben nyújtott ellátások formáit, a jogosultsági és eljárási szabályokat, illetve azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit.

Szociális rászorultság esetén a jogosult részére a képviselő-testület, vagy a képviselő-testület által átruházott hatáskörben a polgármester pénzbeli és természetbeni ellátásként az alábbi támogatásokat biztosítja:

a) Települési támogatásként: lakhatási támogatást, gyógyszer-támogatást, b) rendkívüli települési támogatást, c) köztemetést.

Lakhatási támogatást a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez, így különösen a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjhoz, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújt az önkormányzat.

Gyógyszer-támogatást állapít meg annak a szociálisan rászorult személynek, akinek közgyógyellátásra való jogosultságát a járási hivatal jogerősen elutasította, és akinek esetében az önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek fennállnak.

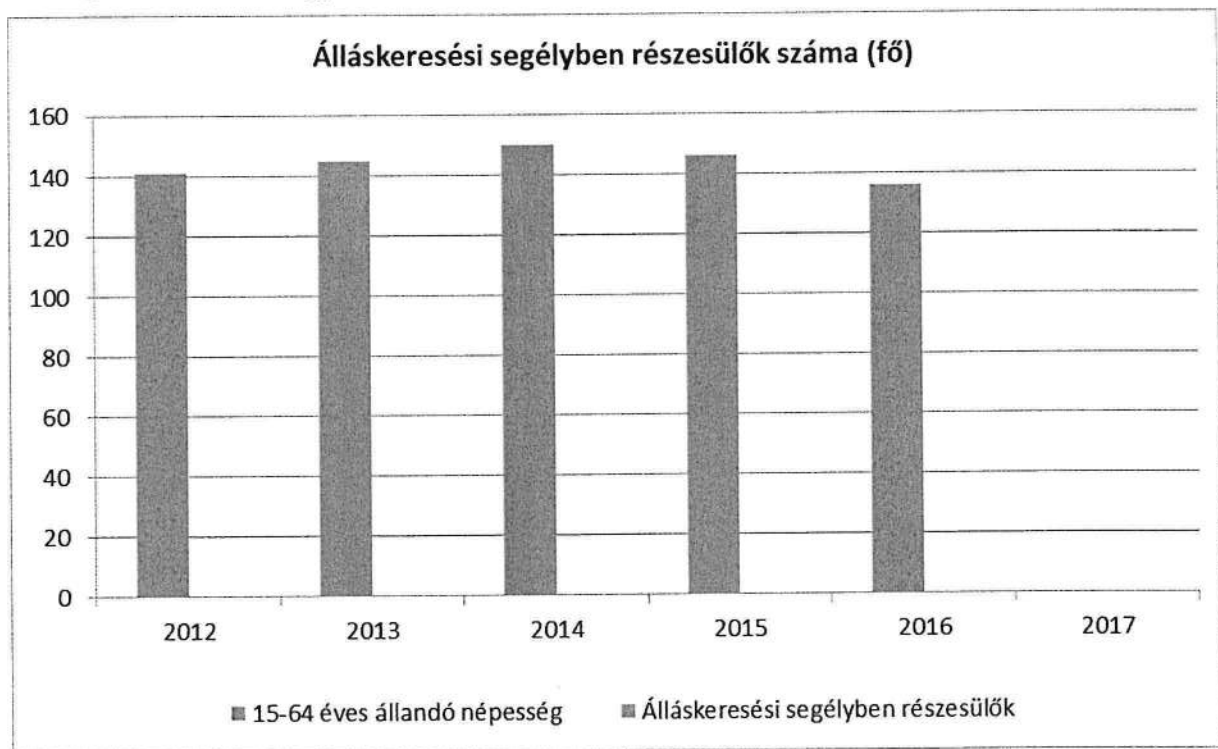
A képviselőtestület rendkívüli települési támogatásra való jogosultságot állapíthat meg azon személyek részére, akik önmaguk, családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak.

A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	141	0	0,0%
2013	145	0	0,0%
2014	150	0	0,0%
2015	146	0	0,0%
2016	136	0	0,0%
2017	-	0	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

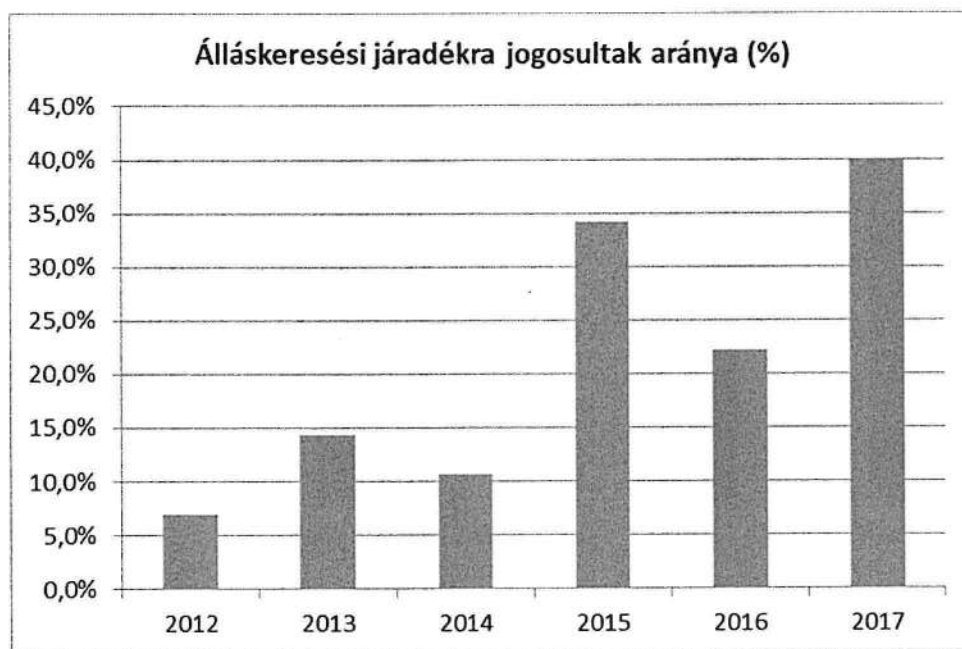

Az álláskeresői segélyben részesülők száma a vizsgált időszakban stagnált.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (TS 1301)	Állás keresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2012	11	1	7,0%
2013	14	2	14,3%
2014	12	1	10,6%
2015	10	4	34,1%
2016	5	1	22,2%
2017	3	1	40,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

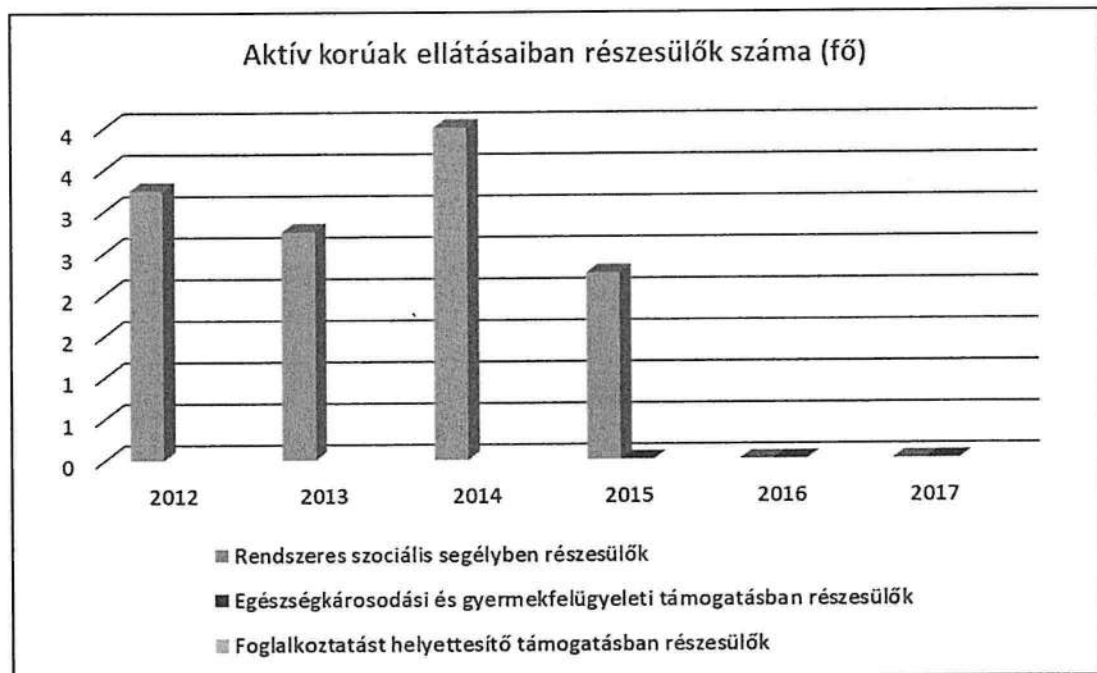
A regisztrált munkanélküliek száma az évek során folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. Az állás keresési járadékra jogosultak száma viszont lényeges eltérést nem mutat.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában

2012	3		2,30%		0,00%
2013	3		1,90%		0,00%
2014	4		2,67%		0,00%
2015	2	n.a.	1,54%		0,00%
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!		0,00%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!		0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Összességében elmondható, hogy a segélyezettek száma a jogszabály változása miatt csökkent és ugyanakkor megjelent az álláskeresési támogatás a vizsgált időszakban. A településen a segély fizetéséhez szükséges 30 nap munkaviszonyt mindenki tudta igazolni.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	n.a.	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.

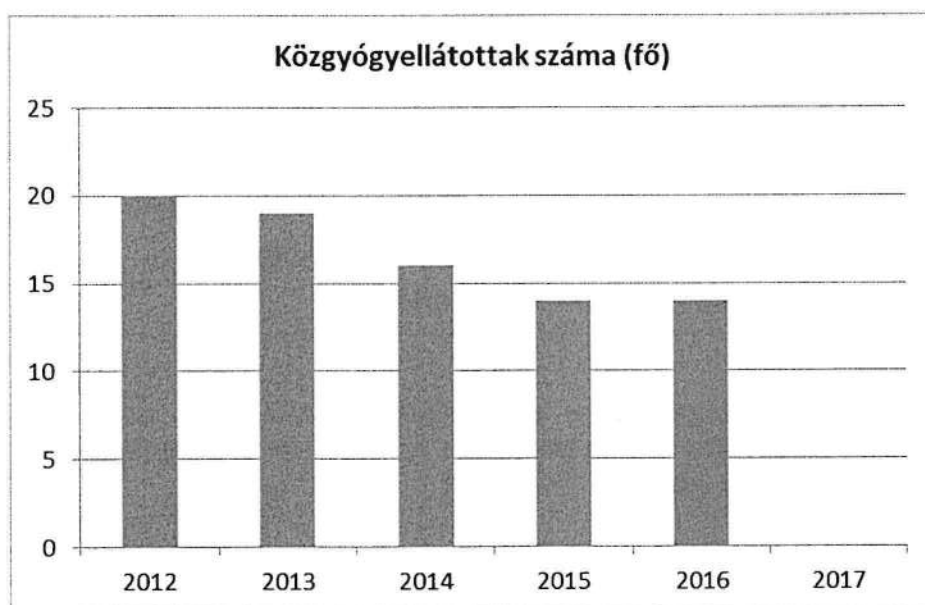
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bucsuta településen háziiorvosi szolgálat önállóan nem működik. A pusztamagyaródi központú vegyes háziiorvosi körzethez tartozik a település.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	20
2013	19
2014	16
2015	14
2016	14
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a közgyógyellátásban részesülők számát az itt élők egészségügyi állapota határozza meg. Mélyszegénységben élők és a romák esetében amennyiben közgyógyellátásban részesül úgy az lehetővé teszi számára a megfelelő gyógyszerek kiváltását. Ezen ellátás nélkül nagy valószínűséggel ezen gyógyszerek kiváltására nem kerülne sor.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	n.a.	#HIÁNYZIK	-
2013	n.a.	#HIÁNYZIK	-
2014	n.a.	#HIÁNYZIK	-
2015	n.a.	#HIÁNYZIK	-

2016	n.a.	#HIÁNYZIK	-
2017	n.a.	#HIÁNYZIK	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjban részesülők számáról a vizsgált időszakban nincsen adatunk. Az ellátást a járási hivatal állapítja meg.

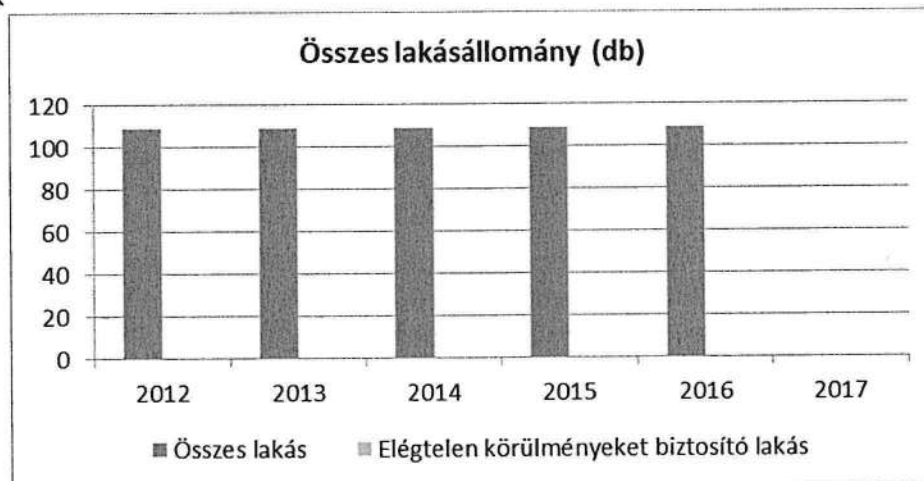
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	109							
2013	109							
2014	109							
2015	109							
2016	109							
2017	n.a.							

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

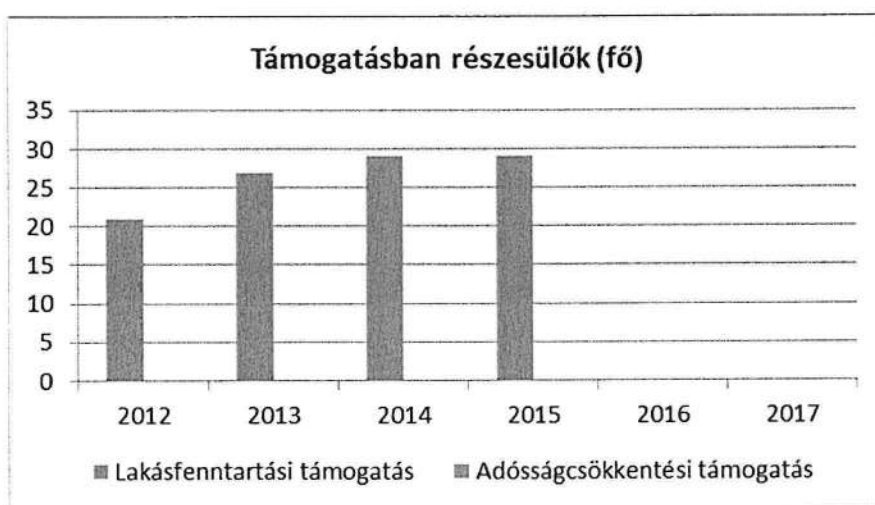

A település lakásállománya a vizsgált időszakban nem változott. Önkormányzatunk önkormányzati bérlakással nem rendelkezik.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	21	n.a.
2013	27	n.a.
2014	29	n.a.
2015	29	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. Részből a havonta történő természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke. Az elmúlt két évben a valamely közüzemi szolgáltatás felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt. Pontos adattal nem rendelkezünk, ugyanis a szolgáltatók nem adnak tájékoztatást az adósságállományról. A lakásfenntartási támogatások száma növekedik a településen. Az itt élők egy részének egyre nehezebb a lakhatást biztosító anyagi források előteremtése.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdij-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. Ezt a támogatási formát és a kiegészítő helyi kompenzációt természetben nyújtjuk. Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Bucsuta településen telepek, szegregátumok nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, megjelenő lakossági igények alapján önként vállalt feladatokkal egészíti ki az ellátó rendszerét.

A népesség egészségügyi helyzetére jellemző a magas vérnyomás, a szív- és érrendszeri elváltozások. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok).

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

A hétközi és hétvégi felnőtt orvosi ügyelet a Többcélú társulás szervezésében történik.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását.

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A rendszeres szűrések köre: a mammográfia, az emlő UH, valamint az ODM vizsgálat csonttritkulás megállapítása céljából.

Az önkormányzat az idősök klubjaiban megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek.

A község lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az elérhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Bucsuta Községben nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője.	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

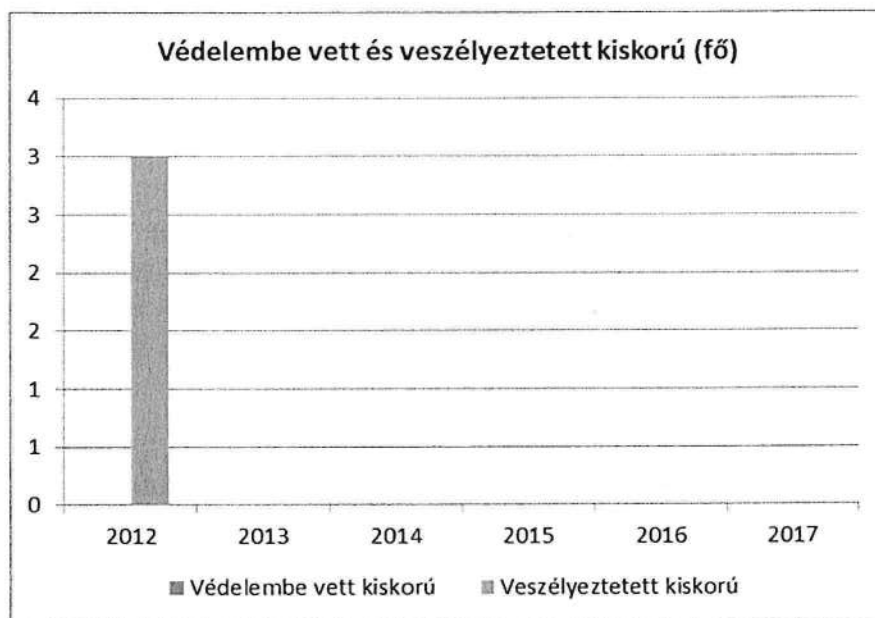
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	n.a.	3
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

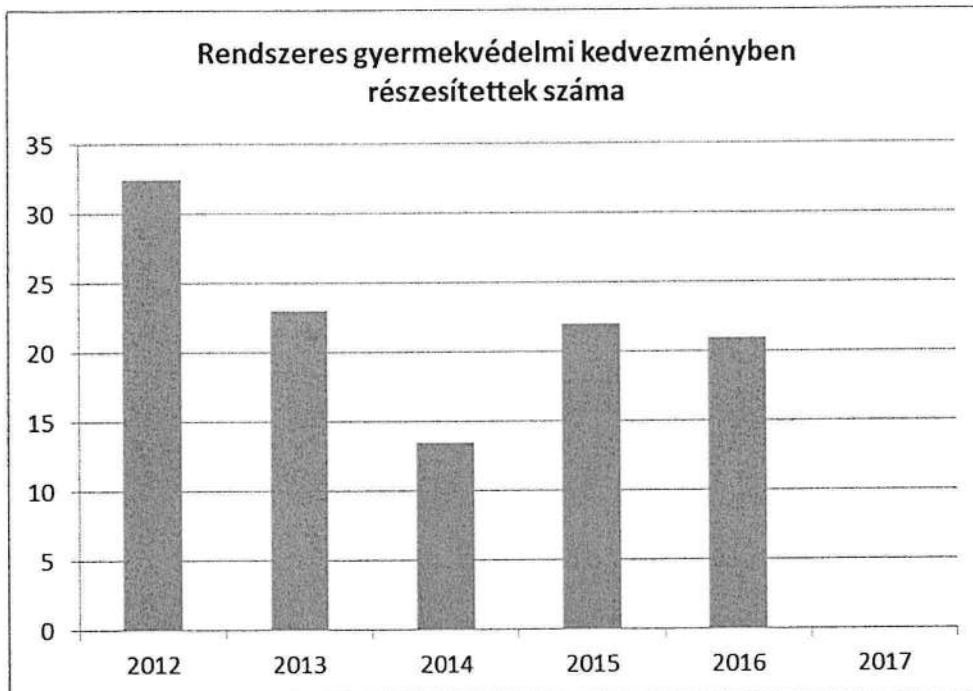

A védelembe vett kiskorú a vizsgált időszakban nem fordult elő a községben. Veszélyeztetett kiskorú a községben a vizsgált időszakban 2012. évben fordult elő.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	33
2013	23
2014	14
2015	22
2016	21
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2014. évig folyamatosan csökkent a településen, majd ezt követően a számuk emelkedett.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma.

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012						
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen óvoda és oktatási intézmény nem található. A gyermekek Pusztamagyaród településre járnak óvodába és általános iskolába is.

Ingyenes illetve kedvezményes étkeztetésben részesülő gyermekek száma magas a településen. Ennek magyarázata a szülők anyagi helyzete. Nyári gyermekétkeztetésre az önkormányzat a szigorodott előírások és követelmények ellenére is minden évben pályázott, és nyert el támogatást.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	n.a.	
2013	n.a.	
2014	n.a.	
2015	n.a.	
2016	n.a.	
2017	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen önálló védőnői körzet nem található. Bucsuta község a Pusztamagyaródon lévő védőnői körzethez tartozik. A védőnői álláshely betöltött. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma a vizsgált időszakban összességében csökkent. Egyértelműen az alacsony gyermekvállalási szándék ennek az oka.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012					n.a.
2013					n.a.
2014					n.a.
2015					n.a.
2016					n.a.
2017					n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen önálló felnőtt háziorvosi praxis nem működik. A háziorvosi szolgálat Pusztamagyaród központtal látja el feladatát, ahol ellátják a gyerekeket is. Bucsuta községben jelenleg nem rendel a háziorvos.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	n.a.	n.a.		
2013	n.a.	n.a.		
2014	n.a.	n.a.		
2015	n.a.	n.a.		
2016	n.a.	n.a.		
2017	n.a.	n.a.		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012				n.a.
2013				n.a.
2014				n.a.
2015				n.a.
2016				n.a.
2017				n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma		
Hány településről járnak be a gyermekek		
Óvodai férőhelyek száma		
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)		
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		
Gyógypedagógusok létszáma		
Dajka/gondozónő		
Kisegítő személyzet		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Bucsuta településen sem bölcsőde sem óvoda, sem általános iskola, sem családi napközi nem található. Az óvodai ellátás igénybevételére Pusztamagyaród településen van mód és lehetőség. A községben az óvodás és az általános korú gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	n.a.	n.a.	-	n.a.	-
2012/2013	n.a.	n.a.	-	n.a.	-
2013/2014	n.a.	n.a.	-	n.a.	-
2014/2015	n.a.	n.a.	-	n.a.	-
2015/2016	n.a.	n.a.	-	n.a.	-
2016/2017	n.a.	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat- ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	n.a.	n.a.	n.a.
2012/2013	n.a.	n.a.	n.a.
2013/2014	n.a.	n.a.	n.a.
2014/2015	n.a.	n.a.	n.a.

2015/2016	n.a.	n.a.	n.a.
2016/2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	n.a.
2012/2013	n.a.
2013/2014	n.a.
2014/2015	n.a.
2015/2016	n.a.
2016/2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A Bucsután általános iskola nem található. A gyerekek általános iskola tanulmányait a Pusztamagyaródi Kenyeres Elemér Általános Iskolában végzik. 2013. január 1. napjától az általános iskolai feladatellátást az állam biztosítja. Az intézmény fenntartás feladata áthárult az önkormányzatról az államra.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Bucsuta Községben szegregált, telepszerű lakókörnyezetben gyermekek nem élnek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó.

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára

veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés, valamint a nyári gyermekétkeztetés.

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzübeli és természetbeni ellátások valamint a gyermekjóléti alapellátások.

A pusztamagyaródi óvodában és általános iskolában megoldott az óvodáskorú és az általános iskoláskorú gyermekek elhelyezése.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A védőnők családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

Nincs szegregált óvoda a településen.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását nevelését a pusztamagyaródi óvoda és az általános iskola intézmény vállalja.

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén éppúgy, mint a droprevenciót, egészségnevelést illetően.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A korai fejlesztés lehetősége, mint önkormányzati feladat megszűnt.	Fejlesztő szakemberek megtartásával új módszerek kidolgozása.
A családok anyagi gondjai miatt, valamint a gondozás, törődés, szeretet hiányából a veszélyeztetettség megemelkedett.	A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása.
A demográfiai mutatók alapján csökken a gyermekek száma.	Az oktatási intézmények rövidebb nyári szünettel, csökkenthetnék a szülők terheit, ezzel is elősegítve a gyermekvállalást.